

Výročná správa EDA za rok 2020 – glosár

Termín	Vysvetlenie
Absolutórium	Každoročné rozhodnutie Európskeho parlamentu, ktorým sa Komisii udeľuje konečné schválenie spôsobu plnenia rozpočtu.
Acquis	Súhrn všetkých právnych predpisov EÚ pozostávajúci z legislatívy, súdnych rozhodnutí a ostatných právnych aktov.
Agroenvironmentálno-klimatický záväzok	Ktorýkoľvek zo súboru dobrovoľných postupov, ktoré idú nad rámec obvyklých environmentálnych požiadaviek a oprávňujú poľnohospodárov na platby z rozpočtu EÚ.
Audit zhody	Audit, v rámci ktorého sa na základe zozbieraných dôkazov zisťuje, či je určitá činnosť v súlade s platnými pravidlami, predpismi a podmienkami zmlúv alebo dohôd.
Audítorský záznam	Záznam o pohybe údajov v rámci účtovného alebo administratívneho systému, ktorý umožňuje sledovať jednotlivé transakcie.
Balík dokumentov na účely uistenia	Súbor dokumentov o EŠIF, ktorý každý členský štát každoročne predkladá Komisii a ktorý obsahuje ročnú účtovnú závierku, zhrnutie, kontrolnú správu, vyhlásenie riadiaceho subjektu a audítorské stanovisko.
Celkový povolený výlov	Maximálny objem, ktorý sa môže uloviť z populácie rýb každý rok podľa spoločnej rybárskej politiky.
Certifikačný orgán	Subjekt určený členským štátom, aby osvedčil správnosť výkazov výdavkov a žiadostí o platbu a ich súlad s predpismi.

Certifikačný subjekt	Pri poľnohospodárskych výdavkoch ide o verejný alebo súkromný subjekt určený členským štátom, aby osvedčil spoľahlivosť ročnej účtovnej závierky akreditovanej platobnej agentúry a zákonnosť a správnosť príslušných transakcií.
Citlivá funkcia	Pracovné miesto alebo pozícia so značnou mierou samostatnosti alebo výkonnej moci, ktoré by mohli byť zneužitú na osobný finančný alebo iný zisk.
Colné kontroly po prepustení tovaru	Colné kontroly vykonávané po tom, čo colné orgány prepustili tovar.
Colný kódex Únie	Hlavný právny predpis EÚ v colnej oblasti.
Čerpanie	Rozsah, často vyjadrený v percentách, v akom boli finančné prostriedky EÚ pridelené členským štátom vynaložené na oprávnené projekty.
Čistá pridaná hodnota v nákladoch faktorov v poľnohospodárstve	Príjem z poľnohospodárstva, členený na jednotlivé zložky (pôdu, pracovnú silu a kapitál).
Daň z pridanej hodnoty (DPH)	Nepriama spotrebná daň z výroby a distribúcie tovaru a poskytovania služieb, ktorú v konečnom dôsledku hradí konečný spotrebiteľ.
Databáza Arachne	Nástroj na získavanie údajov, ktorý vyvinula Komisia na podporu riadiacich orgánov pri správe a riadení EŠIF.
Decentralizovaná agentúra	Nezávislý orgán EU založený na dobu neurčitú ako centrum odbornosti, ktorý má plniť úlohy prispievajúce k vývoju a vykonávaniu určitej politiky EÚ.
Detekčné riziko	Riziko, že sa pri audítorskom testovaní neodhalí chyba alebo nedostatok.
Dobrá environmentálna situácia	Kvalitatívny cieľ pre zdravie, biodiverzitu, produktivitu a dlhodobú udržateľnosť morí a oceánov.

Dohoda o delegovaní	Dohoda o využívaní fondov EÚ v rámci nepriameho riadenia uzavretá s fyzickými či právnickými osobami v určitých oblastiach politiky.
Dohoda o príspevku	Dohoda medzi Komisiou a organizáciou vykonávajúcou opatrenie v rámci nepriameho riadenia, ktorá preukázala schopnosť riadiť finančné prostriedky na rovnakej úrovni ako Komisia.
Dohoda z Cotonou	Zmluva medzi EÚ, jej členskými štátmi a africkými, karibskými a tichomorskými krajinami, ktorej cieľom podporiť hospodársky, sociálny a kultúrny rozvoj, mier a bezpečnosť a stabilné a demokratické politické prostredie.
Doplnkovosť	Zásada, podľa ktorej majú finančné prostriedky EÚ, poskytované hlavne prostredníctvom fondov EŠIF, dopĺňať výdavky členského štátu, a nie ich nahrádzať.
Dosah	Dlhodobé dôsledky dokončeného projektu alebo programu, ktoré môžu byť sociálno-ekonomické, environmentálne alebo finančné.
Efekt vytlačania	Ekonomický efekt, pri ktorom zvýšenie verejných výdavkov spôsobuje pokles súkromných investícií.
Efektívnosť	Čo najlepší vzťah medzi použitými zdrojmi, vykonanými činnosťami a dosiahnutím výsledkov [z nariadenia (EÚ) 2018/1046].
Ekologizácia	Prijatie poľnohospodárskych postupov, ktoré sú prospešné pre klímu a životné prostredie. Bežne sa používa aj ako odkaz na príslušný režim podpory EÚ.
EÚ13	Trinásť členských štátov EÚ, ktoré do EÚ vstúpili od roku 2004 (Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Chorvátsko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko).

Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF/fondy EŠIF)	Päť hlavných fondov EÚ, ktoré spoločne podporujú hospodársky rozvoj v celej EÚ: Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond, Kohézny fond, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a Európsky námorný a rybársky fond.
Európsky fond pre strategické investície (EFSI)	Investičný podporný mechanizmus zriadený Európskou investičnou bankou (EIB) a Komisiou ako súčasť Investičného plánu pre Európu s cieľom mobilizovať súkromné investície do projektov, ktoré majú pre EÚ strategický význam.
Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)	Fond EÚ na posilnenie hospodárskej a sociálnej súdržnosti v EÚ prostredníctvom financovania investícií, ktoré znižujú rozdiely medzi regiónmi.
Európsky investičný fond (EIF)	Špecializovaný poskytovateľ rizikového financovania v prospech malých a stredných podnikov v celej Európe. Je súčasťou skupiny EIB.
Európsky námorný a rybársky fond (ENRF)	Fond EÚ, ktorý pomáha rybárom pri prechode na udržateľný rybolov a pobrežným komunitám pri diverzifikácii ich hospodárstiev.
Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV)	Fond EÚ, z ktorého sa financuje príspevok EÚ na programy rozvoja vidieka.
Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF)	Fond EÚ na financovanie priamych platieb pre poľnohospodárov a opatrení zameraných na reguláciu alebo podporu poľnohospodárskych trhov.
Európsky sociálny fond (ESF)	Fond EÚ na vytváranie vzdelávacích a pracovných príležitostí a zlepšovanie situácie ľudí ohrozených chudobou.
Európsky systém národných a regionálnych účtov	Účtovný rámec EÚ na systematický a podrobný opis hospodárstva.
<i>Ex post</i> hodnotenie	Nezávislé posúdenie účinnosti, efektívnosti, koherentnosti, relevantnosti a pridanej hodnoty EÚ vo vzťahu k ukončenému projektu alebo programu.

Finančná oprava	Opatrenie na ochranu rozpočtu pred neoprávnenými a podvodnými výdavkami stiahnutím alebo spätným získaním finančných prostriedkov na kompenzovanie chybné uhradených platieb na projekty alebo programy podporované EÚ.
Finančný nástroj / finančné inžinierstvo	Finančná podpora z rozpočtu EÚ v podobe kapitálových alebo kvázi kapitálových investícií, úverov alebo záruk či iných nástrojov na zdieľanie rizika.
Finančný sprostredkovateľ	Subjekt pôsobiaci ako spojenie medzi správcom finančného nástroja a konečnými príjemcami.
Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (FEAD)	Fond EÚ na podporu opatrení členských štátov na poskytnutie potravín a inej materiálnej pomoci najchudobnejším členom spoločnosti.
Geopriestorová žiadosť o poskytnutie pomoci (GSAA)	Online nástroj na predkladanie žiadostí o poľnohospodársku podporu na plochu.
Giniho koeficient	Meria mieru nerovnosti v štatistickom súbore, teda nakoľko sa rozdelenie bohatstva alebo príjmov v danej krajine odchyľuje od úplnej príjmovej rovnosti.
Grant	Nenávratná platba z rozpočtu EU v prospech prijímateľa na realizáciu oprávneného projektu alebo programu.
Horizont 2020	Program EÚ pre výskum a inováciu na obdobie 2014 – 2020.
Hospodárnosť	Zdroje dostupné v stanovenom čase, v primeranom množstve a kvalite a za najlepšiu cenu.
Hospodársky výsledok	Výsledok za daný rok uvedený v konsolidovanej účtovnej závierke EÚ, ktorý predstavuje rozdiel medzi príjmami a výdavkami.
Hrubý národný dôchodok (HND)	Štandardné meradlo bohatstva krajiny založené na príjmoch z domácich zdrojov a zo zahraničia.

Chránená morská oblasť	Oblasť mora určená zákonom alebo iným spôsobom na ochranu a udržanie biodiverzity, prírodných zdrojov a lokalít kultúrneho dedičstva.
Chyba	Výsledok nesprávneho výpočtu alebo nezrovnalosti vyplývajúci z nedodržania právnych a zmluvných požiadaviek.
Iniciatíva na podporu MSP	Spoločný finančný nástroj Komisie/Európskeho investičného fondu, ktorého cieľom je uľahčiť malým a stredným podnikom prístup k finančným prostriedkom.
Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí (YEI)	Program EÚ na podporu mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní ani sa nezúčastňujú na vzdelávaní alebo odbornej príprave, v regiónoch s mierou nezamestnanosti nad 25 %.
Integrovaný administratívny a kontrolný systém (IACS)	Mechanizmus EÚ, pomocou ktorého členské štáty riadia a kontrolujú platby uhradené poľnohospodárom v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky.
Interoperabilita	Schopnosť systému komunikovať a spolupracovať s inými systémami vrátane výmeny údajov.
Interval spoľahlivosti	Štatistické meranie presnosti výsledkov výberu vzorky, ktoré sa používa pri odhade chybovosti.
Intervenčná logika	Súvislosť medzi cieľmi návrhu, plánovanými vstupmi a činnosťami a plánovanými výsledkami a vplyvom.
Jednorazová platba	Platba v plnej výške na rozdiel od splátok.
Kandidátska krajina	Krajina, ktorej žiadosť o členstvo v EÚ bola formálne uznaná Európskou radou.
Kapitálová investícia	Peniaze investované do podielov v spoločnosti výmenou za majetkovú účasť a podiel na zisku.
Kľúčový ukazovateľ výkonnosti	Vyčísliteľná miera vyjadrujúca výkonnosť vo vzťahu ku kľúčovým cieľom.

Kohézny fond (KF)	Fond EÚ na zníženie hospodárskej a sociálnej nerovnosti v EÚ prostredníctvom financovania investícií v členských štátoch, ktorých hrubý národný dôchodok na obyvateľa je nižší ako 90 % priemeru EÚ.
Konceptuálny prístup	Prístup Komisie, podľa ktorého sa príspevky EÚ na projekty s viacerými darcami zlúčia s príspevkami ostatných darcov a nevyčleňujú sa na konkrétne položky výdavkov.
Konečný prijímateľ/príjemca	Fyzická alebo právnická osoba, ktorá dostáva grant alebo úver z rozpočtu EÚ alebo má konečný prospech z činnosti financovanej EÚ.
Konsolidovaná účtovná závierka	Súhrnná účtovná závierka všetkých inštitúcií, agentúr a orgánov EÚ predkladaná v jedinom dokumente.
Konvergencia	Proces, v ktorom členské štáty, ktoré chcú prijať euro, pracujú na splnení určitých hospodárskych a regulačných kritérií.
Konzultácie medzi útvarmi	Formálny postup, v rámci ktorého útvar Komisie požiada iné útvary o radu alebo stanovisko k návrhu.
Koordináčny výbor pre európske štrukturálne a investičné fondy	Výbor v Komisii s mandátom diskutovať o vykonávaní nariadení, ktorými sa riadia štrukturálne a investičné fondy.
Krajina čerpajúca finančné prostriedky z Kohézneho fondu	Členský štát EÚ, ktorý je oprávnený na získanie podpory z Kohézneho fondu.
Krížové plnenie	Mechanizmus, v ktorom platby poľnohospodárom závisia od toho, či plnia požiadavky týkajúce sa životného prostredia, bezpečnosti potravín, dobrých životných podmienok zvierat a obhospodarovania pôdy.
Kumulatívne zvyškové riziko	Výdavky, ktoré na konci programového obdobia po prijatí všetkých nápravných opatrení zostávajú neoprávnené.

Makrofinančná pomoc	Forma finančnej pomoci, ktorú EÚ poskytuje partnerským krajinám, ktoré čelia problémom spojeným s platobnou bilanciou alebo rozpočtom.
Malé a stredné podniky (MSP)	Definícia veľkosti, ktorá sa vzťahuje na spoločnosti a iné organizácie, na základe počtu zamestnancov a určitých finančných kritérií. Malé podniky majú menej ako 50 zamestnancov a obrat alebo celková súvaha neprevyšuje 10 mil. EUR. Stredné podniky zamestnávajú menej ako 250 zamestnancov a majú obrat do 50 mil. EUR alebo celkovú súvahu do 43 mil. EUR.
Mandát EIB na poskytovanie vonkajších úverov	Mandát so zárukou z rozpočtu EÚ, ktorý Európska únia udelila EIB na vykonávanie finančných operácií v partnerských krajinách.
Maximálna intenzita pomoci	Celkový objem podpory, ktorú možno vyplatiť v určitej financovanej oblasti, vyjadrený ako percentuálny podiel oprávnených nákladov. Maximálna intenzita pomoci sa líši podľa programov a závisí od faktorov ako napr. zemepisná poloha.
Medzinárodná rada pre výskum mora (ICES)	Medzivládna oceánografická organizácia, ktorej cieľom je zvýšiť vedecké poznatky o morskom prostredí a udržateľnom využívaní morí a oceánov a šíriť tieto poznatky.
Medzinárodné audítorské štandardy (ISA)	Štandardy finančného auditu vydané Medzinárodnou federáciou účtovníkov.
Medzinárodný termonukleárny experimentálny reaktor (ITER)	Medzinárodný výskumný projekt na báze partnerstva medzi EÚ a rôznymi krajinami, ktorého cieľom je preukázať vedeckú a technologickú realizovateľnosť elektrárne na princípe jadrovej syntézy fungujúcej v plnom rozsahu.
Miera tvorby rezerv	Percentuálny podiel schváleného finančného záväzku, ktorý musí byť zohľadnený ako rezerva.

Miera vyplatenia prostriedkov	Percentuálny podiel celkových finančných prostriedkov vyplatených z finančného nástroja konečným prijímateľom.
Možnosť zjednodušeného vykazovania nákladov	Spôsob určenia výšky grantu pomocou metód ako štandardné jednotkové náklady, paušálne financovanie alebo jednorazové sumy namiesto skutočných nákladov vzniknutých prijímateľovi. Má znížiť administratívnu záťaž.
Multiplikačný účinok	Situácia, keď daná zmena v určitom vstupe, napríklad investícia alebo záruka EÚ, vedie k rozsiahlej zmene vo výstupe, napríklad v celkovej investícii.
Námietkové konanie	Postup, v rámci ktorého Komisia prediskutuje výsledky svojich kontrol s kontrolovaným orgánom alebo útvaram, aby sa uistila, že sú dobre podložené faktami.
Nápravná schopnosť	Opatrenie, ktoré Komisia používa pri odhadovaní miery budúcich opráv.
Nariadenie o rozpočtových pravidlách	Pravidlá upravujúce, ako sa rozpočet EÚ zostavuje a plní, a súvisiace procesy, ako je vnútorná kontrola, vykazovanie, audit a absolútorium.
Nariadenie o spoločných ustanoveniach (NSU)	Nariadenie stanovujúce pravidlá, ktorými sa riadi všetkých päť európskych štrukturálnych a investičných fondov.
Národná podporná banka alebo inštitúcia	Finančná inštitúcia zriadená vládou, aby poskytovala financovanie na hospodársky rozvoj.
Národné koordinačné centrum	Orgán, ktorý koordinuje činnosti medzi orgánmi hraničného dozoru členských štátov a slúži ako centrum na výmenu informácií medzi sebou a s agentúrou Frontex.
Nástroj na prepájanie Európy (NPE)	Nástroj EÚ, z ktorého sa poskytuje finančná pomoc na vytvorenie udržateľnej a prepojenej infraštruktúry v odvetví energetiky, dopravy a informačných a komunikačných technológií.

Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI)	Program EÚ, ktorý je súčasťou viacročného finančného rámca na obdobie 2021 – 2027, ktorý v sebe zlučuje niekoľko nástrojov vonkajšej činnosti.
Nástroj záruk za pôžičky na magisterské štúdium v rámci programu Erasmus +	Iniciatíva realizovaná Európskym investičným fondom v mene Európskej komisie, v rámci ktorej sa poskytujú záruky za pôžičky na postgraduálne štúdium v zahraničí s cieľom uľahčiť študentom získanie financií.
Návrh opravného rozpočtu	Návrh Komisie na úpravu rozpočtu EÚ v priebehu jeho plnenia.
Nepriame náklady	Výdavky prijímateľov, ktoré priamo nesúvisia s projektom alebo opatrením EÚ, napríklad režijné náklady alebo iné administratívne náklady.
Nepriame riadenie	Spôsob plnenia rozpočtu EÚ, pri ktorom Komisia zveruje vykonávanie úloh iným subjektom (napríklad tretím krajinám a medzinárodným organizáciám).
Nesplatené záväzky	Súčet prijatých záväzkov, z ktorých ešte nevznikli platby.
Nezrovnalosť	Porušenie pravidiel EÚ (alebo príslušných vnútroštátnych) pravidiel alebo zmluvných záväzkov.
Núdzový trustový fond EÚ pre Afriku	Trustový fond EÚ, ktorý má podporovať stabilitu v regióne Sahel (vrátane oblasti Čadského jazera), v Africkom rohu a v severnej Afrike a pomáhať lepšie zvládať migráciu tým, že rieši jej hlavné príčiny.
Oblasť zamerania	Priorita druhej úrovne v rozvoji vidieka EÚ.
Obmedzenie rozsahu	Uvedenie oblastí v audítorskej správe, v prípade ktorých audítor nebol schopný dospieť k záveru a ktoré sú preto z audítorského výroku vylúčené.
Oddelená podpora [príjmov]	Platby EÚ poľnohospodárom, ktoré nie sú viazané na výrobu konkrétneho produktu.

Odhadovaná chybovosť	Štatistický odhad chybovosti v celkovom súbore na základe testovania reprezentatívnej vzorky transakcií.
Odhodený úlovok	Nechcené ryby, ktoré sa odhadujú do mora.
Operačný program (OP)	Základný rámec na vykonávanie projektov súdržnosti financovaných EÚ v stanovenom období, ktorý odráža priority a ciele stanovené v partnerských dohodách medzi Komisiou a jednotlivými členskými štátmi.
Orgán auditu	Nezávislý vnútroštátny subjekt zodpovedný za audit systémov a operácií výdavkového programu EÚ.
Orgány poverené vykonávaním programov	Súhrnný pojem pre riadiace orgány, certifikačné orgány a orgány auditu týkajúci sa výdavkov v oblasti súdržnosti.
Ortofotografia	Letecká fotografia, ktorá kompenzuje nadmorskú výšku, sklon a topografiu povrchu, a harmonizuje tak namerané vzdialenosti.
Osobné ochranné prostriedky (OOP)	Položky ako rúška, rukavice a ochranné okuliare, ktorých účelom je chrániť osoby, ktoré ich nosia, pred zdravotnými alebo bezpečnostnými rizikami.
Otvorený bod v súvislosti s TVZ	Komisiou vyjadrená výhrada k údajom o TVZ v príjmových účtoch členského štátu.
Overenie súladu	Proces, pri ktorom Komisia overuje, či členský štát správne využíval poľnohospodárske fondy, ktoré mal k dispozícii, a či jeho riadiace a kontrolné systémy fungovali účinne.
Partnerská dohoda	Dohoda medzi Komisiou a členským štátom alebo treťou krajinou/tretími krajinami v kontexte výdavkového programu EÚ, v ktorej sa stanovujú napríklad strategické plány, investičné priority alebo podmienky pre poskytovanie obchodnej alebo rozvojovej pomoci.

Plán pracovných miest	Najvyšší možný počet dostupných pracovných miest podľa kategórie pracovného miesta a platovej triedy pre inštitúciu alebo orgán EÚ.
Platba v rámci predbežného financovania	Hotovostná záloha na financovanie vymedzených činností v danom období.
Platobná agentúra	Orgán vymenovaný členským štátom, aby spravoval výdavky EÚ na poľnohospodárstvo.
Platobné rozpočtové prostriedky	Povolenie vykonať platbu, ak budú splnené zodpovedajúce podmienky.
Platobný nárok	Prevoditeľné právo aktívneho poľnohospodára na získanie podpory EÚ, keď sa deklaruje spolu s oprávnenou poľnohospodárskou pôdou.
Podmieneny záväzok	Potenciálny finančný záväzok, ktorý môže vzniknúť v závislosti od výsledkov budúcej udalosti.
Postup pri porušení pravidiel	Postup, ktorým Komisia prijíma opatrenia proti členskému štátu EÚ, ktorý si neplní svoje povinnosti vyplývajúce z práva EÚ.
Posúdenie vplyvu	Analýza pravdepodobných (<i>ex ante</i>) alebo skutočných (<i>ex post</i>) účinkov iniciatívy alebo iného opatrenia politiky.
Potenciálna kandidátska krajina	Krajina alebo územie, ktoré majú jasnú perspektívu vstupu do EÚ v budúcnosti, ale ešte im nebol udelený štatút kandidátskej krajiny.
Potvrdenie	Prístup, ktorý sa uplatňuje pri poskytovaní audítorského uistenia v súvislosti s finančnými informáciami, inými údajmi alebo konkrétnymi tvrdeniami kontrolovaného subjektu.
Povoľujúci úradník	Osoba zodpovedná za plnenie príjmov a výdavkov niektorého orgánu EÚ.
Pracovný dokument útvarov Komisie (SWD)	Nezáväzný dokument Komisie vypracovaný na diskusiu buď interne, alebo mimo inštitúciu.

Prah významnosti	Prah, pri ktorého prekročení sa nezrovnalosti zistené v kontrolovanom súbore alebo v súbore finančných výkazov považujú za také, ktoré ovplyvňujú presnosť a spoľahlivosť.
Prehľad výkonnosti programov	Príloha k výročnej správe o riadení a výkonnosti, v ktorej sú zhrnuté všetky programové vyhlásenia vrátane výberu ukazovateľov programov.
Preklenovací nástroj	Nástroj na zabezpečenie kontinuity financovania z jedného režimu financovania EÚ do ďalšieho.
Prenos prostriedkov	Prevod nevyužitých rozpočtových prostriedkov z jedného rozpočtového roka do druhého, za určitých podmienok.
Presídlenie	Premiestnenie utečencov z krajiny, kde požiadali o azyl, do inej krajiny, ktorá súhlasila s tým, že ich prijme a nakoniec im udelí povolenie na trvalý pobyt.
Priama pomoc/priama platba	Platby na podporu v poľnohospodárstve, najmä pomoc viazaná na plochu, ktoré sa poskytujú priamo poľnohospodárom z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu.
Priame náklady	Výdavky prijímateľov, ktoré priamo súvisia s projektom alebo opatrením EÚ.
Priame riadenie	Riadenie fondu alebo programu EÚ len Komisiou na rozdiel od zdieľaného riadenia alebo nepriameho riadenia.
Priebežná platba	Platba v rámci projektu alebo programu EÚ, keď prijímateľ dosiahol čiastkový cieľ stanovený v zmluve alebo v dohode o grante.
Prierezová osobitná výhrada	Horizontálny druh osobitnej výhrady k HND.
Prijímateľ	Fyzická alebo právnická osoba prijímajúca grant alebo pôžičku z rozpočtu EÚ.
Príkaz na vymáhanie	Dokument, v ktorom sa požaduje uhradenie dlžnej sumy.

Prioritná os	Kľúčový cieľ operačného programu, rozdelený do jednej alebo viacerých investičných priorít.
Pripísané príjmy	Finančné prostriedky zaplatené do rozpočtu EÚ (napr. pokuty a opravy a príspevky tretích krajín na výskumné programy), ktoré môžu byť využité len na stanovený účel.
Program	Prostriedok, ktorým sa obvykle prostredníctvom spolufinancovaných projektov uskutočňujú ciele určitej politiky EÚ.
Program rozvoja vidieka (PRV)	Súbor vnútroštátnych alebo regionálnych viacročných cieľov a opatrení schválených Komisiou na vykonávanie politiky rozvoja vidieka EÚ.
Programové krajiny (Erasmus+)	Členské štáty EÚ, Severné Macedónsko, Island, Lichtenštajnsko, Nórsko, Srbsko a Turecko.
Programové obdobie	Obdobie, v ktorom sa plánuje a vykonáva výdavkový program EÚ.
Programové vyhlásenie	Zdôvodnenie operačných rozpočtových prostriedkov, ktoré Komisia v návrhu rozpočtu požaduje na každý výdavkový program, na základe vykonávania v minulých rokoch meraného prostredníctvom ukazovateľov.
Programový odhad	Dokument vypracovaný partnerskou krajinou a schválený Európskou komisiou, v ktorom je stanovená spolupráca alebo rozvojové činnosti, ktoré sa majú vykonať, a potrebné finančné, ľudské a materiálne zdroje.
Register výnimiek	Dokument, v ktorom sú zaznamenané odchýlky od stanovených kontrol a postupov, vrátane dôvodov a dosahu.
Reprezentatívna chybovosť	Štatistický odhad chybovosti v celkovom súbore na základe testovania reprezentatívnej vzorky transakcií vybranej z tohto súboru.

Reprezentatívna štatistická vzorka	Použitie štatistických techník s cieľom vybrať vzorku, ktorá odráža charakteristiky celkového súboru, z ktorého sa vyberá.
Rezerva	Účtovný termín pre najlepší odhad pravdepodobného budúceho záväzku s neurčitým načasovaním alebo neurčitou sumou zaznamenanou v súvahe.
Režim jednotnej platby na plochu (SAPS)	Režim poľnohospodárskych platieb na plochu používaný prechodne v desiatich členských štátoch, v rámci ktorého poľnohospodári dostávajú štandardnú sumu pomoci na hektár. Všetky ďalšie členské štáty uplatňujú režim základných platieb.
Režim základných platieb (BPS)	Poľnohospodársky režim EÚ, v ktorom sa platby poľnohospodárom poskytujú na základe oprávnenej plochy.
Riadiaci orgán (RO)	Vnútroštátny, regionálny alebo miestny (verejný alebo súkromný) orgán, ktorý členský štát poveril riadením programu financovaného EÚ.
Rokovacia kapitola	Jedna z oblastí záujmu v <i>acquis</i> v kontexte prístupových rokovaní s kandidátskymi krajinami.
Rozhodnutie o pridružení zámoria	Rozhodnutie o uzatvorení partnerstva medzi EÚ a jej zámorskými krajinami a územiami s cieľom podporovať ich udržateľný rozvoj a presadzovať hodnoty a normy EÚ.
Rozpočtová podpora	Priamy prevod pomoci EÚ do štátneho rozpočtu partnerskej krajiny, ktorý podlieha určitým podmienkam.
Rozpočtová záruka	Záväzok nahradiť z rozpočtu EÚ prípadnú stratu EIB, ktorá vznikne, keď prijímateľ nesplní svoje povinnosti v súvislosti s EŠIF, napríklad keď nesplatí pôžičku.
Rozpočtové prostriedky	Suma, ktorá je v rozpočte vyhradená na určitý účel. Rozpočet EÚ sa skladá z viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov.

Rozpočtový orgán	Termín, ktorým sa označuje Európsky parlament a Rada Európskej únie, keď vykonávajú svoje rozhodovacie právomoci v rozpočtových otázkach EÚ.
Rybolovný tlak	Vplyv rybolovu na populácie rýb.
Sadzba DPH	Percentuálny podiel uplatnený na vymeriavací základ DPH každého členského štátu, ktorý slúži na výpočet vlastného zdroja založeného na DPH každého členského štátu.
Spoločná bezpečnostná a obranná politika (SBOP)	Časť zahraničnej politiky EÚ, ktorá je zameraná na bezpečnostnú a obrannú kapacitu.
Spoločná poľnohospodárska politika (SPP)	Jednotná politika EÚ pozostávajúca z dotácií a rôznych ďalších opatrení, ktoré majú zaručiť potravinovú bezpečnosť, zabezpečiť primeranú životnú úroveň poľnohospodárov EÚ, podporiť rozvoj vidieka a chrániť životné prostredie.
Spoločná rybárska politika	Rámec EÚ pre riadenie rýb a rybolovu navrhnutý s cieľom zabezpečiť udržateľnú populáciu rýb a stabilný príjem pre rybársku komunitu.
Spoločný podnik	Orgán EÚ zriadený s partnerom, aby vykonával projekt alebo činnosť v oblasti výskumu a technológie.
Spoločný rámec monitorovania a hodnotenia (SRMH)	Pravidlá a postupy na hodnotenie výkonnosti spoločnej poľnohospodárskej politiky.
Spoločný rámec riadenia rizika	Rámec pre colné kontroly členských štátov, ktorý je založený na výmene informácií o rizikách a analýz medzi colnými správami
Správne finančné riadenie	Riadenie zdrojov v súlade so zásadami hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti.
Správnosť/zákonnosť a správnosť	Miera, do akej je transakcia alebo činnosť v súlade s príslušnými pravidlami a predpismi a zmluvnými záväzkami.

Sprostredkovateľský orgán	Organizácia, napríklad vnútroštátny verejný alebo súkromný subjekt, mimovládna organizácia alebo decentralizovaná agentúra EÚ, poverená správou finančných prostriedkov EÚ v rámci nepriameho alebo zdieľaného riadenia.
Stratégia Európa 2020	Desaťročná stratégia EÚ vyhlásená v roku 2010 na podporu rastu a tvorby pracovných miest.
Súhrnné nariadenie	Revízia nariadenia o rozpočtových pravidlách z roku 2018, ktorou sa menia a zjednodušujú finančné pravidlá a rozpočtové riadenie EÚ.
Súpis k HND	Zoznam postupov, štatistických údajov a ďalších prvkov, ktoré sa používajú na výpočet HND.
Systém identifikácie poľnohospodárskych pozemkov (LPIS)	Databáza poľnohospodárskej pôdy v členských štátoch, ktorá sa používa pri platbách priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a pri kontrolách oprávnenosti žiadostí poľnohospodárov.
Štatistická vzorka	Štatistická technika výberu vzorky používaná pri audítorskom testovaní na zabezpečenie reprezentatívnych výsledkov.
Štátna pomoc	Priama alebo nepriama štátna podpora pre podnik alebo organizáciu, ktorá ich zvýhodňuje pred konkurenciou.
Štátna pomoc <i>de minimis</i>	Suma štátnej pomoci, pod úroveň ktorej nie je nutné schválenie Komisie.
Tradičné vlastné zdroje (TVZ)	Príjmy EÚ vyberané z cla a odvodov z produkcie cukru.
Transakcia	Operácia, napríklad uskutočnená platba alebo prijaté príjmy, zaznamenaná v účtovníctve EÚ.

Transeurópska sieť (TEN)	Sieť cezhraničnej dopravnej, energetickej alebo telekomunikačnej infraštruktúry, ktorá bola vybudovaná, aby podporovala a posilňovala fungovanie jednotného trhu EÚ tým, že uľahčuje voľný pohyb osôb, tovaru a služieb.
Trhové opatrenie	Verejná intervencia na poľnohospodárskych trhoch, ktorá má zmierniť účinky poklesu cien a štrukturálne ťažkosti prostredníctvom podpory konkrétneho odvetvia (napr. ovocie a zelenina, vína a programy pre školy).
Trustový fond Bêkou	Trustový fond EÚ na podporu stabilizácie a obnovy Stredoafrickej republiky.
Trustový fond EÚ (EUTF)	Fond spravovaný EÚ, ktorý združuje finančné prostriedky z viacerých zdrojov s cieľom financovať medzinárodnú reakciu na mimoriadne udalosti alebo prebiehajúcu krízu, obvykle v rozvojovom svete.
Trvalý trávny porast	Poľnohospodárska pôda, na ktorej sa pestujú trávny alebo iné rastlinné krmivá počas viac než piatich po sebe nasledujúcich rokov.
Twinning	Mechanizmus budovania kapacít v špecializovaných oblastiach, v rámci ktorého orgán v partnerskej krajine dostáva podporu od protistrany z členského štátu EÚ.
Účinnosť	Miera, v akej boli stanovené ciele dosiahnuté prostredníctvom vykonaných činností.
Účtovanie na základe časového rozlíšenia	Účtovný prístup, podľa ktorého sa príjmy účtujú, keď sú vytvorené, a výdavky, keď vzniknú, a nie vtedy, keď sú prijaté alebo zaplatené.

Udržateľný rozvoj	Prístup k rozvoju, pri ktorom sa berú do úvahy dlhodobé požiadavky, ako je udržateľnosť výsledkov, ochrana životného prostredia a prírodných zdrojov a sociálna a hospodárska spravodlivosť.
Udržateľný rybolov	Rybolovné postupy, ktoré neznižujú populácie rýb a ktoré minimalizujú vplyv na životné prostredie.
Ukazovateľ výsledkov	Merateľná premenná, ktorá poskytuje informácie na posúdenie okamžitých účinkov podporovaných projektov na cieľový súbor.
Ukončenie	Finančné vyrovnanie programu alebo fondu EÚ prostredníctvom úhrady zostatku splatného členskému štátu alebo vymožením súm od členského štátu alebo inej prijímateľskej krajiny.
Vedecký, technický a hospodársky výbor pre rybárstvo (STECF)	Orgán expertov vymenovaných Komisiou, ktorý má pomáhať s implementáciou spoločnej rybárskej politiky.
Veľký projekt	Projekt financovaný EÚ s celkovými oprávnenými nákladmi nad 50 mil. EUR v odvetví, ako je doprava, životné prostredie a energetika.
Verejné obstarávanie	Obstaranie stavebných prác, dodávok alebo služieb prostredníctvom otvorených a súťažných postupov, ktoré vykonávajú verejné subjekty alebo iné orgány, s cieľom dosiahnuť kvalitu a vybrať ekonomicky najvýhodnejšiu ponuku.
Viacročný finančný rámec (VFR)	Výdavkový plán EÚ, v ktorom sú stanovené priority (na základe cieľov príslušnej politiky) a stropy v šiestich hlavných okruhoch, väčšinou na sedemročné obdobie. Predstavuje štruktúru, v rámci ktorej sa stanovujú ročné rozpočty EÚ, a obmedzuje výdavky v každej kategórii výdavkov.
Viazaná podpora	Platby EÚ poľnohospodárom na výrobu konkrétneho produktu.

Viazané rozpočtové prostriedky	Ročný strop pre sumy, ktoré sú v rozpočte EÚ určené na konkrétne položky výdavkov.
Vlastné zdroje	Peňažné prostriedky, z ktorých sa financuje rozpočet EÚ, ktorých prevažná väčšina pochádza z príspevkov členských štátov.
Vlastný zdroj založený na dani z pridanej hodnoty	Vlastný zdroj EÚ, ktorý pozostáva z vymedzeného podielu (sadzby) DPH vybranej každým členským štátom.
Vonkajšia hranica	Hranica vrátane letísk a námorných, jazerných alebo riečnych prístavov medzi členským štátom EÚ a krajinou mimo EÚ.
Vonkajšie opatrenia	Činnosti EÚ zamerané na poskytovanie pomoci krajinám mimo EÚ a rozvíjanie vzťahov s nimi, okrem iného aj prostredníctvom mnohostranných dohôd, a rozvíjanie vzťahov s regionálnymi a globálnymi organizáciami.
Vratná DPH	DPH, ktorú si zdaniteľná osoba môže odpočítať od DPH, ktorá sa má odvieť daňovému úradu, pretože túto sumu už zaplatila zo svojich vlastných nákupov tovaru a služieb.
Vstup	Finančné, ľudské, materiálne, administratívne alebo regulačné prostriedky použité na realizáciu projektu alebo programu.
Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách (GBER)	Nariadenie EÚ povoľujúce určité druhy štátnej pomoci bez nutnosti ohlásiť ich Komisii.
Výber podľa hodnoty peňažnej jednotky (MUS)	Štatistická metóda výberu vzorky, pri ktorej je pravdepodobnosť výberu určitej transakcie úmerná jej veľkosti.
Výber vzorky na základe úsudku	Na rozdiel od štatistickej vzorky ide o postup, pri ktorom audítor na základe vlastného úsudku vyberie položky zo súboru na audítorské testovanie s cieľom splniť vopred stanovené kritériá.

Vyčísliteľná chyba	Klasifikácia, ktorú EDA používa pri vykazovaní výsledkov testovania transakcií, keď možno zmerať sumu transakcie ovplyvnenej chybou.
Vyhlásenie o vierohodnosti	Vyhlásenie generálneho riaditeľa Komisie vo výročnej správe o činnosti, o úplnosti a presnosti účtovnej závierky, zákonnosti a správnosti príslušných transakcií, fungovaní systémov vnútornej kontroly a dodržiavaní zásad správneho finančného riadenia.
Vyhlásenie o vierohodnosti (DAS)	Vyhlásenie uverejnené vo výročnej správe EDA, v ktorom sa uvádza audítorské stanovisko k spoľahlivosti účtovnej závierky EÚ a správnosti transakcií, na ktorých sa účtovná závierka zakladá.
Výhrada	Nedostatky, ktoré generálny riaditeľ uvádza vo vyhlásení o vierohodnosti, ktoré predkladá vo výročnej správe o činnosti.
Výhrada k DPH	Výhrada k výpočtu vlastného zdroja založeného na DPH, ktorý vykonal členský štát.
Výhrada k HND	Výhrada k výpočtu vlastného zdroja založeného na HND, ktorý vykonal členský štát.
Výkonná agentúra	Organizácia zriadená a riadená Komisiou na obmedzenú dobu, aby vykonávala v jej mene a na jej zodpovednosť stanovené úlohy súvisiace s programami alebo projektmi EÚ.
Výkonnosť	Meria, nakoľko opatrenie, projekt alebo program financovaný EÚ plnia svoje ciele, a predstavuje najvýhodnejší pomer medzi kvalitou a cenou.
Výkonnostná rezerva	Suma z rozpočtu prideleného na výdavky z európskeho štrukturálneho a investičného fondu, ktorá je uvoľnená až po splnení určitých cieľov.
Vymeriavací základ DPH	Celkový objem tovarov a služieb, na ktorý sa uplatňuje DPH.

Výpadok cieľ	Rozdiel medzi výškou dovozného cla, ktoré sa predpokladá pre ekonomiku ako celok, a výškou skutočne vybraného cla.
Výročná kontrolná správa	Dokument vypracovaný orgánom auditu členského štátu a predložený Komisii ako súčasť výročného balíka dokumentov tejto krajiny na zabezpečenie uistenia.
Výročná správa o činnosti (VŠČ)	Správa, ktorú vypracúva každé generálne riaditeľstvo Komisie, inštitúcia a orgán EÚ a v ktorej sa uvádza, ako plnili svoje ciele a ako využívali svoje finančné a ľudské zdroje.
Výročná správa o riadení a výkonnosti (AMPR)	Správa, ktorú každý rok vypracúva Komisia a ktorá informuje o tom, ako Komisia riadila rozpočet EÚ, a o dosiahnutých výsledkoch a zhŕňa informácie vo výročných správach o činnosti svojich generálnych riaditeľstiev a výkonných agentúr.
Vyrovnanie	Úhrada zostatku splatného členskému štátu alebo spätné získanie finančných prostriedkov od členského štátu na účely ukončenia programu EÚ.
Výsledok	Okamžitý účinok projektu alebo programu po jeho dokončení, napríklad lepšia zamestnateľnosť účastníkov školenia alebo lepšia dostupnosť po vybudovaní novej cesty.
Výstup	To, čo sa vytvorilo alebo dosiahlo v rámci projektu, napríklad usporiadanie školenia alebo vybudovanie cesty.
Vzdelávacia mobilita	Štúdium alebo odborná príprava v inej krajine.
Začleňovanie	Systematické zohľadňovanie konkrétnych priorít (napr. rodová rovnosť, ochrana klímy) v celej tvorbe a vykonávaní politiky.
Zákazka na uisťovacie služby	Typ auditu, na základe ktorého sa prijme stanovisko k predmetu auditu, napríklad k spoľahlivosti súboru finančných výkazov alebo k správnosti transakcií.

Zámorské krajiny a územia (ZKÚ)	Krajiny a územia, ktoré nie sú súčasťou EÚ, no ústavne sú prepojené s jedným z troch členských štátov EÚ (Dánsko, Francúzsko, Holandsko).
Zásada ročnej platnosti	Rozpočtová zásada, podľa ktorej musia byť príjmy a výdavky rozpočtu zrealizované v rámci rozpočtového roka, ktorého sa týkajú.
Zastrešujúci program	Program v rámci európskeho nástroja susedstva, v ktorom sa prostriedky pridávajú viacerým krajinám, ktoré plnia určité podmienky, ako doplnok ich základných pridelených finančných prostriedkov.
Závazok	Suma vyčlenená v rozpočte na financovanie konkrétnej položky výdavkov, ako je zmluva alebo dohoda o grante. Závazok si vyžaduje príslušné viazané rozpočtové prostriedky.
Zdieľané riadenie	Spôsob plnenia rozpočtu EÚ, pri ktorom na rozdiel od priameho riadenia Komisia deleguje vykonávanie úloh na členské štáty, pričom nesie konečnú zodpovednosť.
Zrušenie viazanosti	Zrušenie celého nevyužitého záväzku alebo jeho časti, ktoré vykonáva Komisia.
Zúčtovanie	Každoročný postup, pri ktorom Komisia po kontrolách schvaľuje sumy, o ktorých preplatenie žiadali implementačné orgány a realizační partneri.
Zvyšková chybovosť/ miera zvyškového rizika/zvyšková celková chybovosť (RER/RRR/RTER)	Časť celkového súboru, ktorá sa po zohľadnení účinku všetkých kontrolných postupov, vymožených súm a opráv nepovažuje za správnu.